

DCDoe je mee? GEZELSCHAPSSPEL

Vakgroep Revalidatiewetenschappen

DCDOE JE MEE? GEZELSCHAPSSPEL

Via dit spel willen we u als ouder, leerkracht of therapeut begeleiden bij het uitleggen aan broers of zussen, klasgenoten en leeftijdsgenoten van een kind met DCD wat dit is en hoe een kind met DCD zijn stoornis ervaart. Je kan ervoor kiezen om het spel te spelen met of zonder het kind met DCD. Dit spel is bedoeld voor broers, zussen of klasgenoten van een kind met DCD. Het spel wordt gespeeld onder leiding van minstens 1 begeleider.

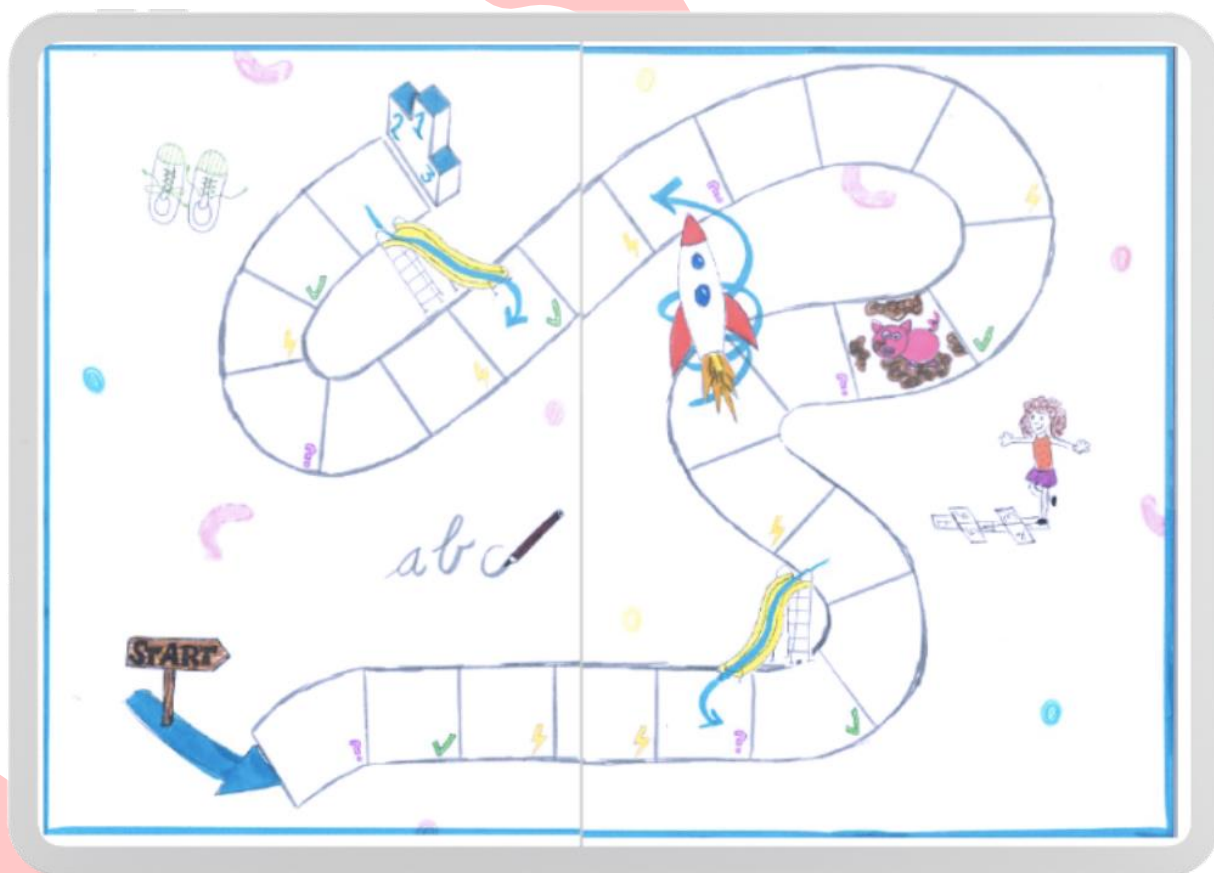
Deze brochure werd gemaakt door studenten als onderdeel van een opdracht binnen tweede master Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie, afstudeerrichting pediatrie aan de Universiteit Gent.

4 DC Doe je mee? Gezelschapsspel
6 Spelregels
12 Bijlagen

DCDoe je mee?

Gezelschapsspel

DCDoe je mee?

WAAROM DIT SPEL?

Via dit spel willen we u als ouder, leerkracht of therapeut begeleiden bij het uitleggen aan broers of zussen, klasgenoten en leeftijdsgenoten van een kind met DCD wat dit is en hoe een kind met DCD zijn stoornis ervaart.

Je kan ervoor kiezen om het spel te spelen met of zonder het kind met DCD.

Het hoofddoel van dit spel is om DCD op een speelse manier te leren kennen. Als begeleider kan je de opdrachten telkens aanpassen aan de mogelijkheden van de kinderen. Het spel kan meerdere keren opnieuw gespeeld worden.

DOELGROEP

Dit spel is bedoeld voor broers, zussen of klasgenoten van een kind met DCD. Het spel wordt gespeeld onder leiding van minstens 1 begeleider.

Leeftijd: vanaf 8 jaar

Aantal spelers: 2-4 personen

SPELREGELS

DOEL VAN HET SPEL

De bedoeling van het spel is om zo snel mogelijk aan de finish te geraken. Elke speler mag per beurt met de dobbelsteen gooien en de pion zoveel vakjes verplaatsen als de ogen op de dobbelsteen aangeven.

VOORBEREIDING

Afdrukken en uitknippen:

Spelbord, Doe- , Denk- en Wist-je-dat kaartjes.

Leg de kaartjes op een stapel per categorie op het daarvoor voorziene vakje (zie bijlage 1). Het spelbord kan op twee A4 pagina's afgedrukt worden die je aan elkaar kan plakken.

Vooraf verzamelen:

(kan je eventueel lenen van een ander spel)
 Dobbelsteen, 2-4 pionnen, dikke handschoenen (of rubberen keukenhandschoenen), schaar, (voet)bal, grote schoenen, schoenen met veters, hemd met knopen, kralen/knopen, touwtje, rekker (of elastiek uit een broek/touw), plattere bal, Chinese stokjes/satéstokjes, zakje chips, krant/tijdschrift, beker, balpen/potlood, das/sjaal, springtouw, portefeuille met kleingeld, stapel papier.

SPELEN!

Laat elke speler een pion kiezen en plaats deze op de pijl van het spelbord. De speler die het hoogst aantal ogen gooit, mag beginnen!

Als het jouw beurt is, mag je met de dobbelsteen gooien. Het aantal ogen dat je gooit, bepaalt hoeveel stappen je vooruit mag gaan.

Bijvoorbeeld: je gooit 3, dan mag je 3 stappen vooruit.

BORD

Het spelbord heeft een aantal vakjes met een speciale betekenis:

Wow, de raket brengt je enkele plaatsen verder! Plaats je pion waar de neus van de raket eindigt.

Oei, je bent op de glijbaan beland. Deze brengt jou enkele plaatsen terug. Ga met je pion op het vakje onderaan de glijbaan staan.

Oeps! Je zit vast in de modder en kan even niet verder. Sla een beurt over.

Doe opdracht: Trek een kaartje van de stapel en lees voor (of laat de begeleider het kaartje voorlezen).

Denk vraag: Trek een kaartje van de stapel en lees voor (of laat de begeleider het kaartje voorlezen).
Probeer de vraag te beantwoorden.

Weetje: Trek een kaartje van de stapel, lees voor (of laat de begeleider het kaartje voorlezen) en kom zo meer te weten over DCD.

DE KAARTJES

Aan de hand van verschillende kaartjes krijgen jullie informatie of laten we jullie dingen ervaren om zo meer te weten te komen over DCD.

Op de Denk kaartjes staat telkens een juist-fout vraag of een meerkeuze vraag om je kennis over DCD te testen. Op het einde van de uitlegbundel kan je als begeleider alle juiste antwoorden terugvinden.

Via de Doe kaartjes kan je zelf ervaren hoe het voor een persoon met DCD voelt om een bepaalde taak uit te voeren. Hier krijg je telkens een opdracht met een bijhorende aanpassing. Denk bijvoorbeeld aan het dichtknopen van een hemd met dikke handschoenen! Als je merkt dat de opdrachten te moeilijk zijn, kan je die als begeleider steeds aanpassen aan de mogelijkheden van de kinderen. Zo kunnen de knipopdrachten bijvoorbeeld zonder handschoenen uitgevoerd worden.

Als laatste krijg je ook leuke weetjes over DCD op de Wist-je-dat-kaartjes.

EINDE VAN HET SPEL

Wanneer iedereen over de finish komt, eindigt het spel. Als een speler op de finish komt, mag die zijn pion op het podium plaatsen. De eerste speler komt op plaats 1, de tweede speler op plaats 2 en de derde speler op plaats 3. Maar opgelet, het laatste vakje bevat een glijbaan! Om te eindigen, moet je dus over de finish komen.

SPELREGELS

OPLOSSINGEN DENK KAARTJES

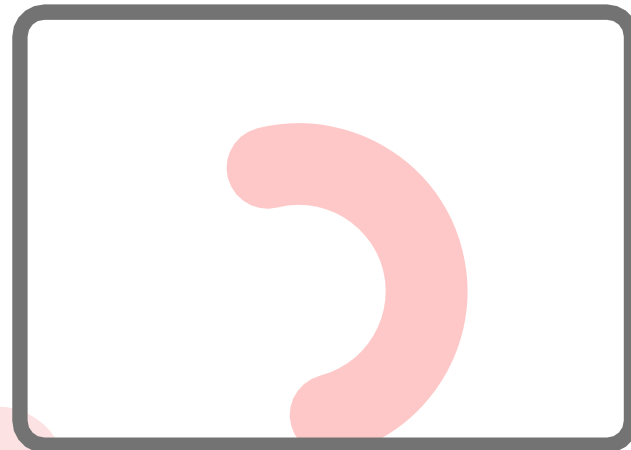
1. De problemen van DCD beginnen op volwassen leeftijd?
FOUT
2. Kinderen met DCD zijn vaak onhandig.
JUIST
3. Leren zwemmen is in het algemeen moeilijker bij kinderen met DCD.
JUIST
4. Kinderen met DCD hebben problemen met hun ogen, waardoor ze vaker vallen.
FOUT
5. Alle kinderen met DCD kunnen heel goed ballen vangen.
FOUT
6. De meeste kinderen met DCD hebben problemen met schrijven.
JUIST
7. Alle kinderen met DCD hebben problemen om naar een film te kijken.
FOUT
8. De meeste kinderen met DCD kunnen heel goed figuren uitknippen.
FOUT

SPELREGELS

OPLOSSINGEN DENK KAARTJES

9. Voor kinderen met DCD is het goed om een stappenplan te volgen.
JUIST
10. Voor kinderen met DCD is een goede structuur heel belangrijk.
JUIST
11. Bij kinderen met DCD is het een goed idee om veel opdrachten snel na elkaar te geven.
FOUT
12. Het is een goed idee om kinderen met DCD meer tijd te geven om een opdracht uit te voeren.
JUIST
13. Het is belangrijk voor kinderen met DCD om veel te oefenen.
JUIST
14. Wat is het gemakkelijkste kledingstuk voor een kind met DCD?
EEN BROEK MET EEN ELASTIEK
15. Leren schrijven is makkelijk voor kinderen met DCD.
FOUT

BIJLAGE 1: KAARTJES

DOE

KAARTJES

DOE

Doe dikke handschoenen of
rubberen
keukenhandschoenen aan en
strik je veters.

DOE

Doe dikke handschoenen of
rubberen
keukenhandschoenen aan en
knoop de knopen van een
hemd dicht.

DOE

Doe dikke handschoenen of
rubberen
keukenhandschoenen aan en
geef elke deelnemer een
papier van de stapel.

DOE

Doe dikke handschoenen of
rubberen
keukenhandschoenen aan en
knip de figuur in bijlage 1, 2,
3, 4 of 5 uit.

DOE

Doe dikke handschoenen of
rubberen
keukenhandschoenen aan en
rijg 3 kralen/knopen op een
touwtje.

DOE

Doe de schoenen van je papa
of mama aan en ga
voetballen. Schop de bal naar
al je medespelers.

DOE

KAARTJES

DOE

Neem een rekker (grote elastiek of touw of rekker uit een broek) en een voetbal. Doe de rekker/touw rond je been waarmee je schopt en laat een medespeler je uit evenwicht trekken terwijl je voetbalt.

DOE

Neem een platte bal en dribbel door de ruimte.

DOE

Neem de Chinese stokjes/satéstokjes en eet enkele chipjes.

DOE

Neem een krant tussen je elleboog en romp en neem een gevulde beker water vast. Stap een rondje rond de tafel, ga door de deur, draai rond en ga weer op je plaats zitten. Zorg dat je geen water morst!

DOE

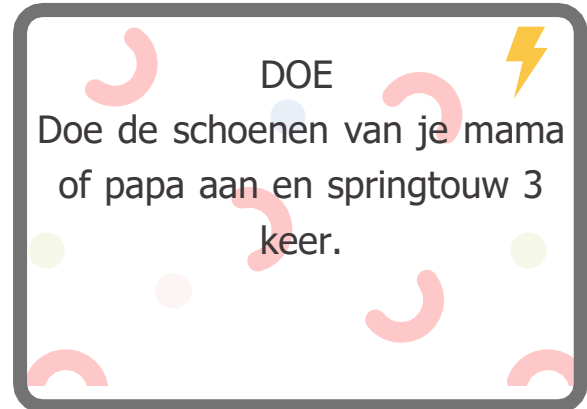
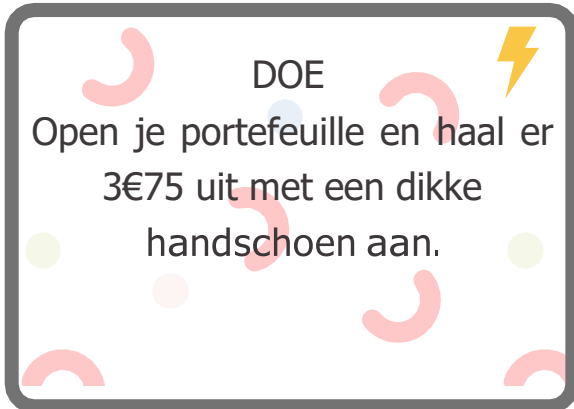
Neem een blad papier en een balpen/potlood. Schrijf je naam met je andere hand.
(Als je rechtshandig bent, doe je deze opdracht met je linkerhand. Ben je linkshandig, dan doe je de opdracht met je rechterhand.)

DOE

De spelbegeleider mag 1x voordoen hoe je een das/sjaal moet knopen, hierna is het aan jou om zelf de das te strikken.
(zie bijlage 6 hoe het moet)

DOE

KAARTJES

DENK KAARTJES

1. De problemen van DCD beginnen op volwassen leeftijd.

JUIST
FOUT

2. Kinderen met DCD zijn vaak onhandig.

JUIST
FOUT

3. Leren zwemmen is in het algemeen moeilijker bij kinderen met DCD.

JUIST
FOUT

4. Kinderen met DCD hebben problemen met hun ogen, waardoor ze vaker vallen.

JUIST
FOUT

5. Alle kinderen met DCD kunnen heel goed ballen vangen.

JUIST
FOUT

6. De meeste kinderen met DCD hebben problemen met schrijven.

JUIST
FOUT

DENK

KAARTJES

7. Alle kinderen met DCD hebben problemen om naar een film te kijken.

JUIST
FOUT

8. De meeste kinderen met DCD kunnen heel goed figuren uitknippen.

JUIST
FOUT

9. Voor kinderen met DCD is het goed om een stappenplan te volgen.

JUIST
FOUT

10. Voor kinderen met DCD is een goede structuur heel belangrijk.

JUIST
FOUT

11. Bij kinderen met DCD is het een goed idee om veel opdrachten snel na elkaar te geven.

JUIST
FOUT

12. Het is een goed idee om kinderen met DCD meer tijd te geven om een opdracht uit te voeren.

JUIST
FOUT

DENK KAARTJES

13. Het is belangrijk voor kinderen met DCD om veel te oefenen.

JUIST
FOUT

14. Wat is het gemakkelijkste kledingstuk voor een kind met DCD?

- A. Een broek met een rits
- B. Een broek met knopen
- C. Een broek met een elastiek

15. Leren schrijven is makkelijk voor kinderen met DCD.

JUIST
FOUT

WIST-JE-DAT

KAARTJES

Wist je dat DCD meer voorkomt bij jongens dan bij meisjes?

Wist je dat kinderen met DCD vaak ook andere problemen kunnen hebben zoals ADHD, leerstoornissen, autisme...?

Wist je dat de oorzaak van DCD in de hersenen ligt? Maar hoe het precies werkt, weet men nog niet helemaal.

Wist je dat DCD niks te maken heeft met hoe slim je bent? DCD betekent dus helemaal niet dat je dom bent.

Wist je dat DCD veel voorkomt? Dit betekent dus dat in bijna elke klas een kind met DCD zit.

Wist je dat kinderen met DCD het moeilijk hebben wanneer een taak verandert? Zo kan het zijn dat je heel goed kan fietsen op jouw oude fiets, maar wanneer je probeert te fietsen op jouw nieuwe fiets, dit in het begin terug moeilijk is.

WIST-JE-DAT

KAARTJES

Wist je dat kinderen met DCD vaker vallen, struikelen of ergens tegenaan lopen?

Wist je dat DCD een grote invloed heeft op het leven van een kind? Zo worden ze vaker uitgesloten tijdens spelen op de speelplaats, omdat ze als onhandig of 'minder goed voor het team' worden gezien.

Wist je dat schrijven bij veel kinderen met DCD aanvoelt alsof ze met hun verkeerde hand schrijven?

Wist je dat kinderen met DCD meer uitleg en oefening nodig hebben om nieuwe dingen aan te leren?

Wist je dat kinderen met DCD vooral houden van sporten waar je samen mag spelen en waar plezier beleven het belangrijkste is?

Wist je dat de problemen vaak al beginnen als je jong bent? Dit betekent dat je niet plots DCD kan krijgen als je volwassen bent.

WIST-JE-DAT

KAARTJES

Wist je dat heel simpele aanpassingen thuis en in de klas kunnen helpen voor een kind met DCD om een taak beter uit te voeren?

Wist je dat kinderen met DCD vaak minder gaan bewegen om de problemen die ze ervaren te vermijden?

Wist je dat de naam DCD nog niet zo lang gebruikt wordt? Hiervoor sprak men vaak over dyspraxie.

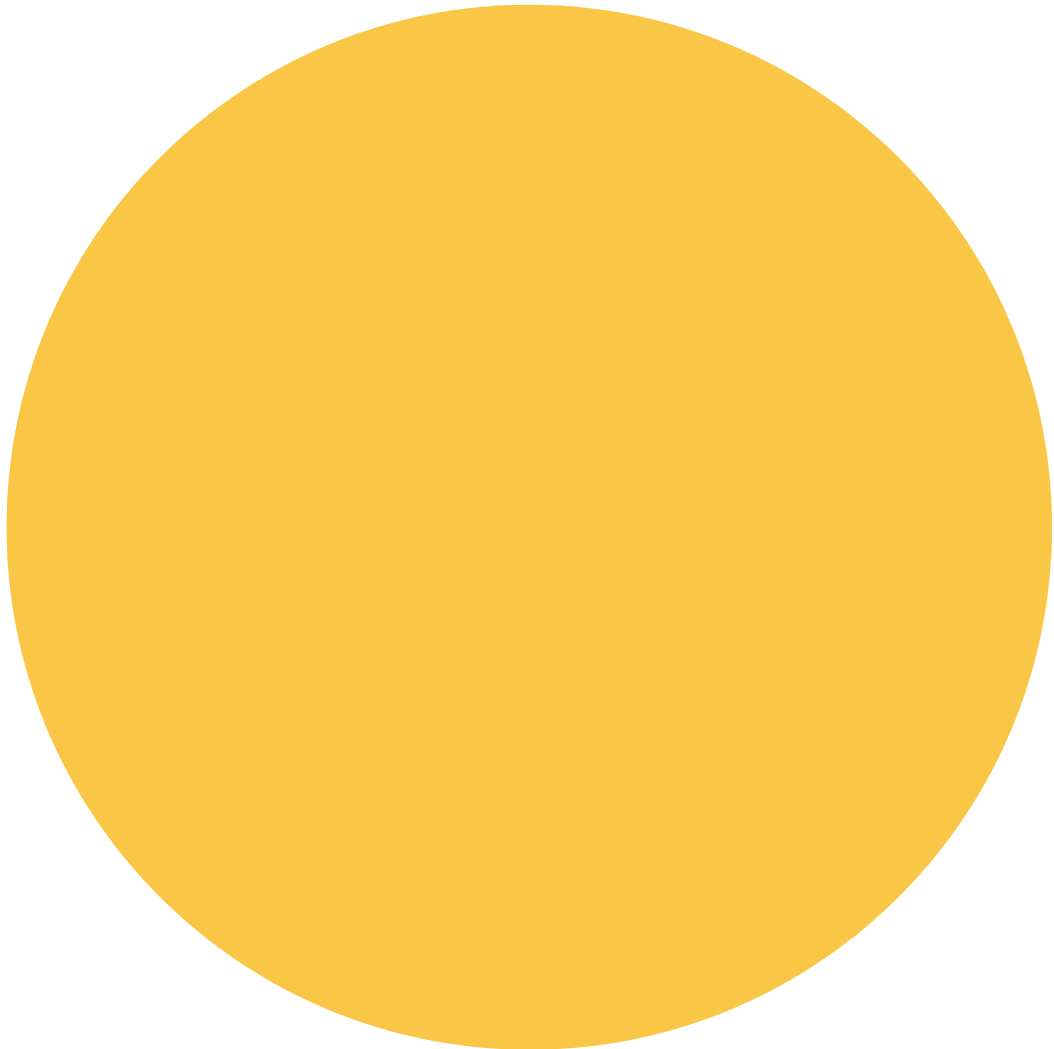
BIJLAGE

PLAATS KAARTJES

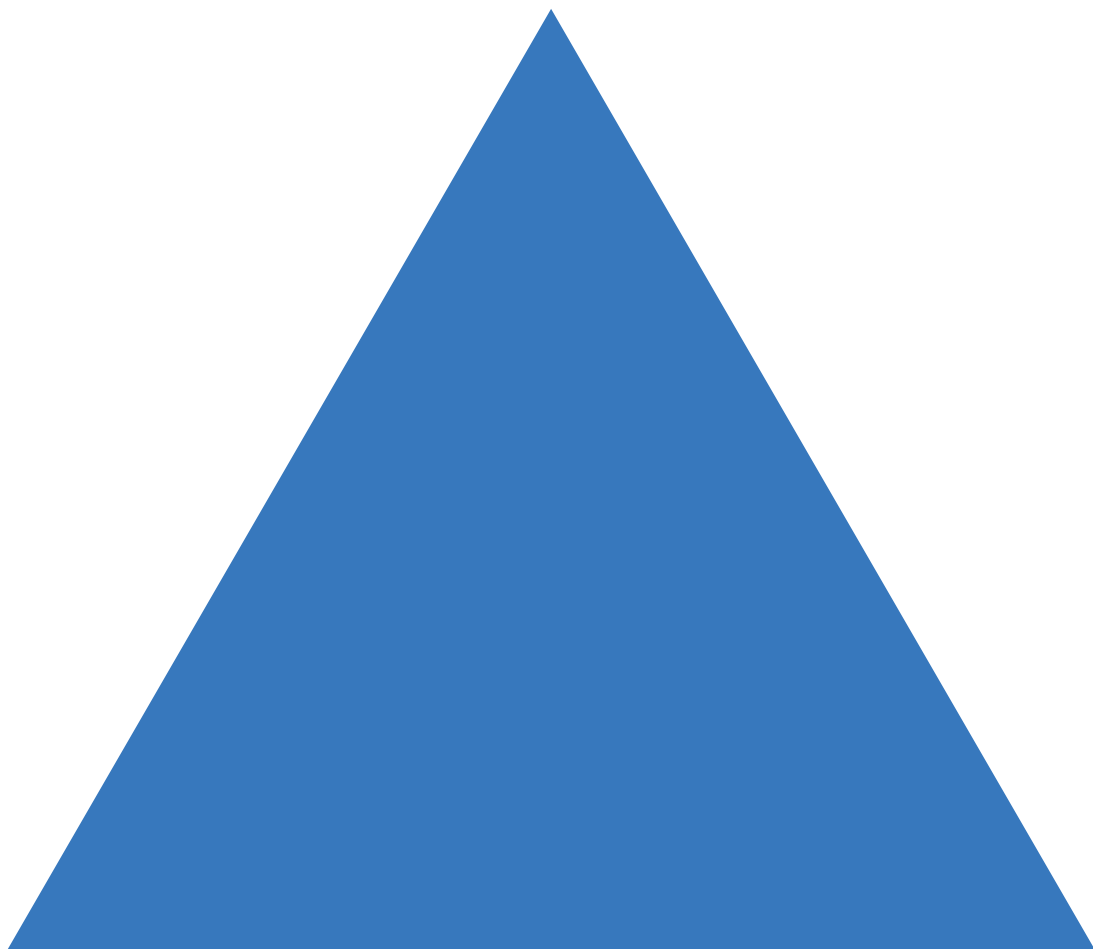
BIJLAGE 23

KNIPPEN MET/ZONDER HANDSCHOENEN

BIJLAGE 24

KNIPPEN MET/ZONDER HANDSCHOENEN

BIJLAGE 25

KNIPPEN MET/ZONDER HANDSCHOENEN

BIJLAGE 26

KNIPPEN MET/ZONDER HANDSCHOENEN

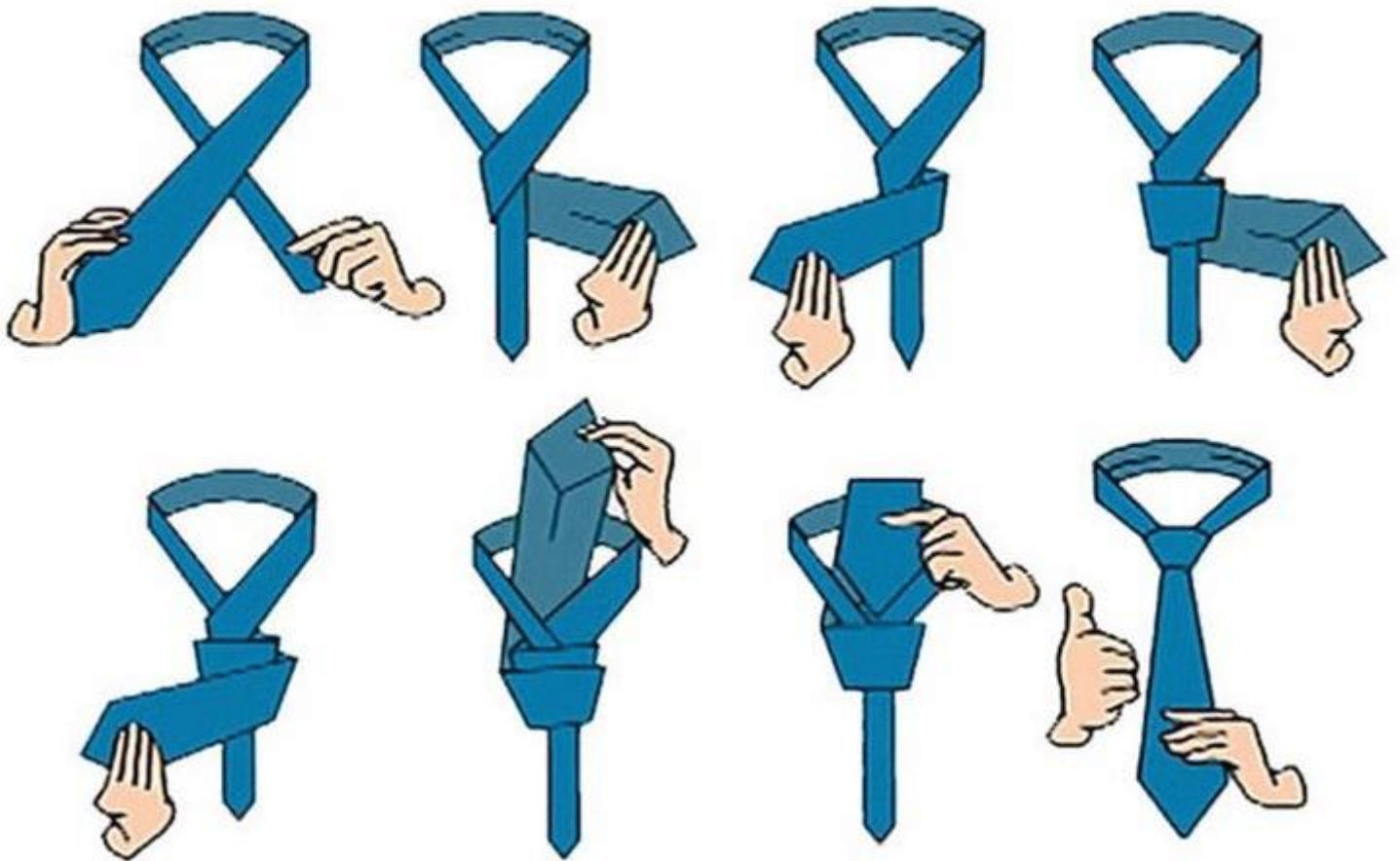
BIJLAGE 27

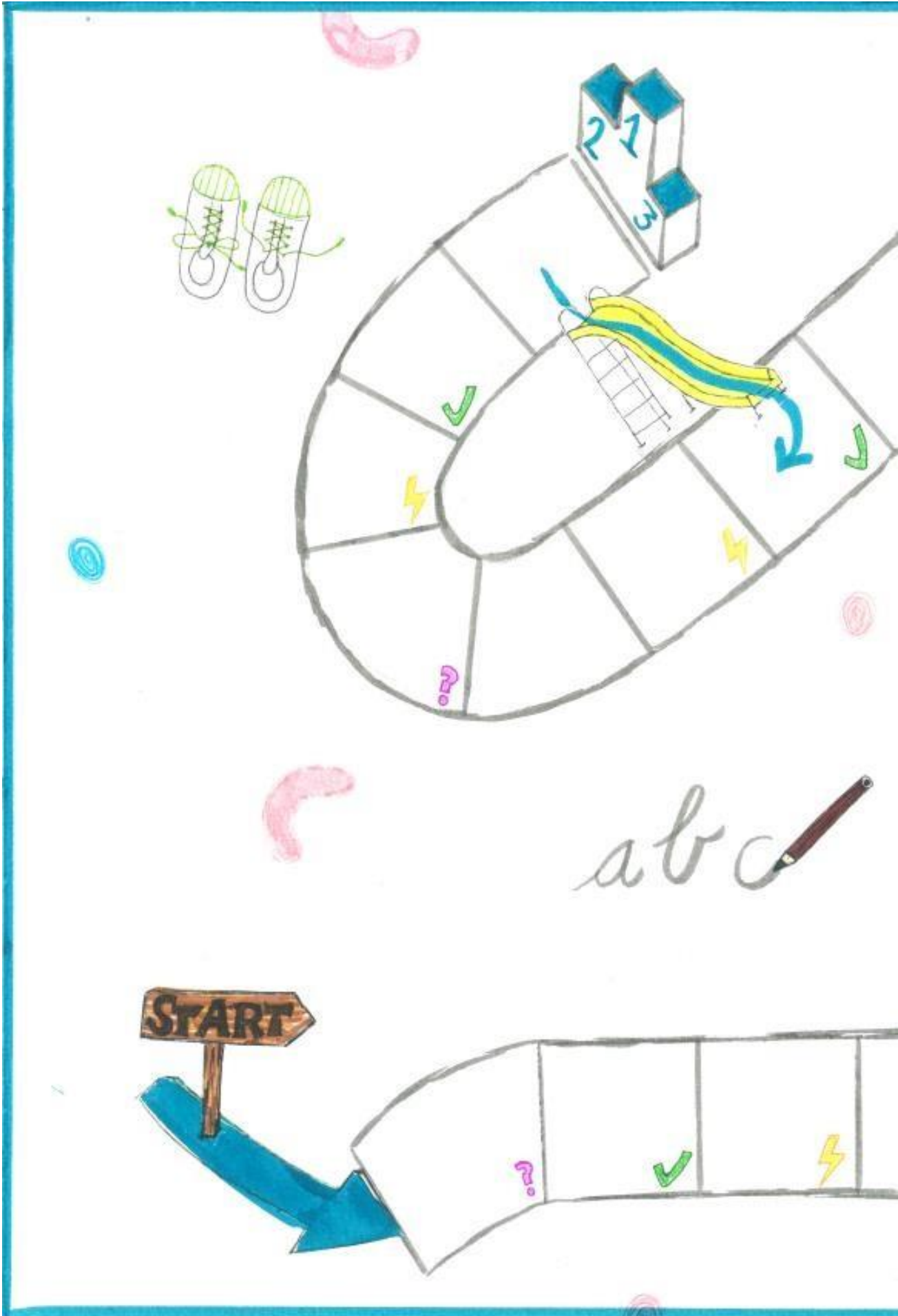
KNIPPEN MET/ZONDER HANDSCHOENEN

BIJLAGE 7

HANDLEIDING 'DAS KNOPEN'

DCDOE JE MEE? GEZELSCHAPSSPEL

Dit werk werd gemaakt door studenten tweede master
Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie, afstudeerrichting pediatrie
aan de Universiteit Gent

Popelier Delfine

Hermans Ilona

Van de Kerckhove Lotte

Van Ryckeghem Nele

Vanderghote Coralie

Zwaenepoel Ides

Academiejaar 2022 - 2023

[DCDOE JE MEE? GEZELSHAPSSPEL](#)

<http://dcdbelgium.com/>

DCD Belgium
Corneel Heymanslaan 10
9000 Gent

